

De Handleiding

DE HANDLEIDING

Vertaald door Erik Nagtegaal

Epictetus van Hiërapolis

De Handleiding

Oorspronkelijk verschenen als het onderdeel *the Manual* van de gehele tekst onder de titel *The Discourses as reported by Arrian, the Manual, and Fragments: Vol. II - Discourses, Books 3 and 4, the Manual, Fragments*
Text copyright © 1928 by William Abbott Oldfather
© Nederlandse vertaling: Brave New Books, 2025

Vertaald uit het Engels door Erik Nagtegaal
Druk en bindwerk: Brave New Books, Rotterdam
Coverontwerp: Erik Nagtegaal
Vormgeving binnenwerk: Brave New Books, Rotterdam

Filosofie algemeen
ISBN: 9789464929478
NUR: 730

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

“Van de dingen, die er bestaan, heeft God sommige onder onze controle gebracht en andere niet. [...] Daarom behoren we ons te richten naar God en, terwijl we op deze manier onderscheid maken in dingen, dienen we op elke manier aanspraak te maken op de dingen, die onder onze controle vallen, maar datgene, wat niet onder onze controle valt, dienen we toe te vertrouwen aan het universum en het graag eraan af te staan, of het nu vraagt om onze kinderen, ons vaderland, ons lichaam of om het even wat.”

Musonius Rufus

INHOUD

VOORWOORD	9
Wie was Epictetus van Hiërapolis?	
De impliciete structuur van de <i>Handleiding</i>	
Een noot bij de vertaling	
Literatuur	
DE HANDLEIDING	23
BIBLIOGRAFIE	85

VOORWOORD

Wie was Epictetus van Hiërapolis?

‘Ik lees er alleen maar over,’ zei Conrad, ‘maar ik wou dat er tegenwoordig iemand was naar wie je toe kon gaan, zoals er vroeger leerlingen naar Epictetus toe kwamen. Wat ze tegenwoordig stoïcijns noemen - dat is, nou ja, u weet wel, dat iemand zijn tanden op elkaar zet en pijn en ellende verdraagt. Maar dat is het helemaal niet. Het is dat je innerlijke rust en zelfvertrouwen hebt, wat ze ook met je doen. Als je tegen een stoïcijn zegt: “Doe wat ik zeg of ik maak je dood,” dan kijkt hij je aan en zegt: “Jij doet het jouwe, en ik doe het mijne - en wanneer heb ik trouwens ooit gezegd dat ik onsterfelijk was?”’ (Wolfe: 623)

De waarheden van het Stoïcisme werden misschien wel het beste uiteengezet door Epictetus, die in de eerste eeuw n. Chr. in de *Encheiridion* schreef: “Mensen raken niet overstuurd door dingen, maar door hun zienswijzen, die ze op deze aannemen.” (Ellis: 54)

Wat delen de twee bovenstaande citaten van twee prominente Amerikanen uit de 20ste eeuw met elkaar? Ze vormen allebei een grote inspiratie van het gedachtegoed uit de eerste eeuw n. Chr. van de stoïcijnse filosoof Epictetus. Bovenal tonen ze het speelveld van het innerlijke: dit is de plaats waar de mens rust kan ervaren en overstuurd kan raken. Tom Wolfe, schrijver en journalist, die eerder de bestseller *Het vreugdevuur der ijdelheden* schreef, toont zich in bovenstaand citaat van zijn roman *In alles een man* uit de jaren negentig van